

25.09

niedziela, godz. 18.00
NFM, Sala Czerwona

Duch Alp

Marcin Danilewski – skrzypce, prowadzenie
Paweł Maślanka – prowadzenie
Anton Ludwig Wilhalm – róg alpejski, trąbka sygnałowa
Paweł Jabłczyński – kontrabas
West Side Sinfonietta

Program:

Felix Mendelssohn Bartholdy (1809–1847)
Hebrydy – uwertura koncertowa op. 26 [10']

Rainer Bartsch (1964)
Touched by Mozart [4']

Hans-Jürg Sommer (1950)
A Bout de Souffle op. 228 [5']

Wolfgang Amadeus Mozart (1756–1791)
IX Serenada D-dur KV 320 „Posthorn” [5']
VI. Menuetto

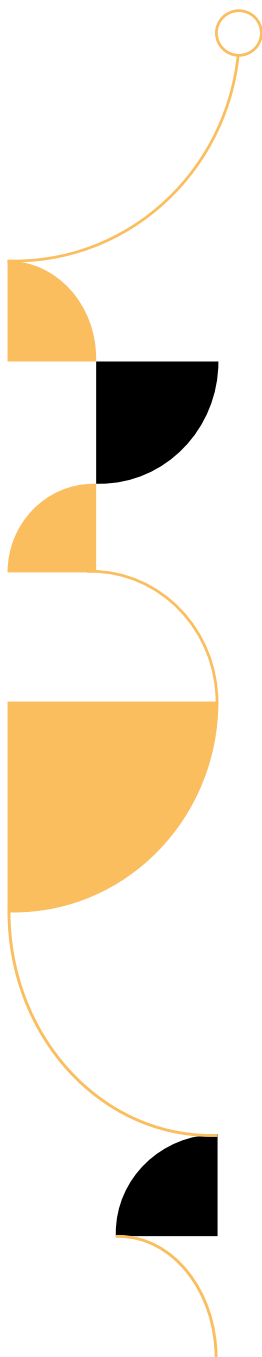
Johann Strauss syn (1825–1899)
Gedanken auf den Alpen – walc op. 172 [13']

Lepold Mozart (1719–1787)
Sinfonia Pastorella [12']
I. Allegro moderato
II. Andante
III. Presto

Giovanni Bottesini (1821–1889)
Gran duo concertante na skrzypce, kontrabas
i orkiestrę smyczkową [15']

Hans-Jürg Sommer
The Spirit of Alphorn op. 202 [5']

Johann Strauss syn
Unter Donner und Blitz – polka-schnell op. 324 [3']

S erdecznie zapraszamy na wieczór otwierający cykl koncertów orkiestry West Side Sinfonietta w nowym sezonie artystycznym! W programie znalazły się dzieła siedmiu twórców. Specjalne miejsce w muzyce większości z nich zajmuje kultura Alp. Dlatego też niektórzy zdecydowali się umieścić w swoich kompozycjach partię rogu alpejskiego, fascynującego instrumentu, kojarzonego z rozległymi górskimi przestrzeniami. Wykonany z drewna i mierzący czasem nawet cztery metry długości, cechuje się wyrazistym, donośnym dźwiękiem. Z tego względu z powodzeniem używany jest przez pasterzy do komunikowania się na duże odległości, słyszalny może być bowiem z odległości nawet dziesięciu kilometrów. Warto pamiętać, że tego typu instrumenty nie są charakterystyczne tylko i wyłącznie dla Alp. W Polsce znane są pod nazwą trombit (w Beskidach i na Podhalu), ligawek (na Mazowszu i Podlasiu) i bazun (na Kaszubach), a gra się na nich także i dzisiaj.

Zanim jednak wyruszymy w podróż po górach, zabrzmi muzyka morza. Będzie to uwertura *Hebrydy* Felixa Mendelssohna Bartholdy'ego, skomponowana w grudniu 1830 roku. Jej powstanie zainspirowała morska wycieczka na wyspę Staffa i sławna Grota Fingala, którą kompozytor widział z łodzi, od strony morza. Zgodnie z relacją artysty główny temat otwierający to wypełnione gwałtownymi emocjami dzieło zapisany został przez niego natychmiast, jeszcze przed zejściem na ląd. Kompozytor powierzył tę myśl muzyczną instrumentom o ciemnej barwie brzmienia – fagotom, altówkom i wiolonczelom. W późniejszych odcinkach niektórzy komentatorzy dopatrywali się przedstawienia morskiego żywiołu – myśl muzyczna prezentowana przez klarnety może kojarzyć się z nawoływaniem mew.

Wysłuchamy także fragmentu arcydzieła reprezentującego epokę klasycyzmu – ukończonej w 1779 roku, pełnej energii i wdzięku *IX Serenady D-dur KV 320 „Posthorn”* Wolfganga Amadeusa Mozarta. Składa się ona z siedmiu ogniw, a najciekawszym z nich jest część szósta, czyli drugi menuet. Znalazło się w nim miejsce na solo instrumentu o bardzo jasnej barwie, czyli fletu piccolo, oraz rozbudowaną i efektowną solówkę rogu pocztowego, od której wziął się podtytuł utworu. Dzieło to zabrzmiało po raz pierwszy w wiedeńskim Burgtheater w 1783 roku. Następnie West Side Sinfonietta zaprezentuje kompozycję ojca autora *Zaczarowanego fletu*, Leopolda Mozarta, napisaną w 1755 roku. Lekka i beztroska, złożona z trzech części i utrzymana w pogodnej tonacji G-dur *Sinfonia Pastorella* przeznaczona jest na smyczki oraz na róg alpejski. Instrument ten posłużył twórcy do wykreowania sielskiego, idyllicznego nastroju, kojarzonego zresztą w muzyce owego czasu z bożonarodzeniową pasterką. Dla nas zawołania grane przez *corno pastoricio* (tak nazywano wówczas róg alpejski) mogą brzmieć dość egzotycznie, ale utworów

napisanych z wykorzystaniem tego właśnie instrumentu powstało wówczas sporo. Do muzyki klasycyzmu nawiązał współczesny niemiecki twórca Rainer Bartsch w pastiszowym *Touched by Mozart*, napisanym również na róg alpejski i smyczki. Autor, będący także wirtuozem rogu alpejskiego, odwołał się w nim do stylu wielkiego poprzednika. Jest to krótka kompozycja, przystępna dzięki wykorzystaniu przez autora tradycyjnej harmoniki. Bartsch lubi pisać tego rodzaju utwory, a w jego dorobku można odnaleźć takie pozycje jak menuety, walce czy koncert na róg alpejski utrzymany w stylu romantycznym. Nastrój związany z wędrówkami po Alpach ewokować będą dwie kompozycje innego współczesnego artysty, Hansa-Jürga Sommera, specjalizującego się w tworzeniu dzieł przeznaczonych na róg alpejski, na którym artysta ten także gra. Będą to utrzymany w szybkim tempie galop *A Bout de Souffle* op. 228 oraz *The Spirit of Alphorn* op. 202, reprezentujące bardzo obszerny dorobek, obejmujący pięćset opusów, pokazujący także, jak wielkim szacunkiem darzy ten artysta kulturę muzyczną związaną z grą na tym instrumencie.

Z kolei Giovanni Bottesini był włoskim artystą epoki romantyzmu, który wielką sławę i uznanie zyskał jako wirtuoz kontrabas. Podczas koncertu usłyszymy jego *Gran duo concertante* na skrzypce, kontrabas i orkiestrę smyczkową – efektowną i błyskotliwą kompozycję, w której autor znakomicie podkreślił charakter obu tak różnych od siebie instrumentów. Bottesini był także płodnym kompozytorem operowym i dyrygentem (to jemu Giuseppe Verdi powierzył poprowadzenie prawykonania *Aidy*). Ze względu na te aktywności jego muzyka, oprócz blaskiem i wirtuozerią, cechuje się także tak cenioną przez kompozytorów włoskich śpiewnością. W programie wieczoru pojawią się też dwa dzieła twórcy określanego mianem „króla walca”, czyli Johanna Straussa II. Pierwszy z nich to powiązany tematycznie z górami walc *Gedanken auf den Alpen*, napisany podczas wakacyjnego pobytu artysty w uzdrowisku Bad Gastein w 1855 roku. Strauss był tak zafascynowany kulturą miejscowych górali, że planował nawet wykorzystanie w tym dziele rogów alpejskich. Ostatecznie zmienił jednak zdanie i instrumenty te symbolizowane są przez zawołania klarnetów. Strauss zadedykował dzieło niezwykle popularnemu w owym czasie arystokracie: księciu Maksymilianowi Bawarskiemu, ojcu cesarzowej Elżbiety, słynnej Sissi. Cały koncert zwieńczy zaś wykonanie utrzymanej w zawrotnym tempie polki *Unter Donner und Blitz* – będącej humorystycznym obrazem gwałtownej burzy.

NFM.WROCLAW.PL

Organizator:

NFM – instytucja kultury miasta Wrocławia współprowadzona przez:

Wrocław miasto spotkań

